

**TOETSINGSADVIES OVER HET MILIEUEFFECTRAPPORT
1^E FASE BUITENRING PARKSTAD LIMBURG**

17 APRIL 2001

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. ALGEMEEN OORDEEL.....	3
3. AANBEVELINGEN MER 2^E FASE	3
3.1 Alternatieven in en rond Brunssum (segment C).....	3
3.2 Alternatief tussen Nuth en Brunssum (segment B)	4
3.3 Overige opmerkingen	5

1. INLEIDING

Het College van Gedeputeerde Staten van Limburg heeft het voornemen om in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) concrete ruimtelijke reserveringen vast te leggen voor de “Buitenring Parkstad”, een regionaal verbindende weg in Parkstad Limburg. Deze Buitenring bestaat uit nieuwe weggedeelten in combinatie met wegverbreding en kwaliteitsverbeteringen van bestaande weggedeelten tussen Nuth, Hoensbroek, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade.

De provincie Limburg heeft er voor gekozen in twee fasen van de planvorming een MER op te laten stellen. De eerste fase bestaat uit het bepalen van een relatief conflictarme corridor met behulp van kwetsbaarheidkaarten. Deze kwetsbaarheidkaarten moeten de basis vormen voor de ruimtelijke reserveringen in het POL. Deze fase ligt nu ter toetsing voor. De 2e fase bestaat uit het bepalen en vastleggen van het tracé binnen de corridor in een tracébesluit.

Het MER 1e fase was reeds gereed voordat het ontwerp-POL in procedure gebracht kon worden. Om vertraging in de planvorming voor Buitenring Parkstad te voorkomen is de Commissie op 5 september 2000¹ gevraagd een voorlopig tussentijds oordeel te geven over de inhoud van het MER 1e fase. Dit oordeel heeft zij op 5 december 2000² gegeven. Zij heeft daarbij aangegeven dat het een voorlopig oordeel betreft, omdat zij in dat stadium geen kennis heeft kunnen nemen van het ontwerp-POL en de inspraakreacties op het MER en het ontwerp-POL

Bij brief van 18 januari 2001³ heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om een definitief advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER) voor de 1^e fase. Het MER is met het ontwerp-POL op 24 januari 2001 ter inzage gelegd⁴.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁵ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁶, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

? informatie bevat over een essentiële tekortkoming in het MER, waarvoor de Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen alvorens de besluitvorming doorgang kan vinden;

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 1a.

⁴ Zie bijlage 3.

⁵ Zie bijlage 4 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁶ Zie bijlage 5 voor een lijst hiervan.

- ? informatie bevat over de inhoud van het MER, die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.
- Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:
- ? aan de richtlijnen van het MER⁷, zoals vastgesteld op 1 februari 2000;
- ? op eventuele onjuistheden⁸;
- ? aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁹.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de ruimtelijke reservering van een corridor voor Buitenring Parkstad. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁹ Wm, artikel 7.10

2. ALGEMEEN OORDEEL

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER 1^e fase aanwezig** is, om een besluit te kunnen nemen voor de ruimtelijke reservering van een corridor voor Buitenring Parkstad.

Zij spreekt haar waardering uit voor de gekozen aanpak, waarbij aan de hand van zogenaamde kwetsbaarheidkaarten, gezocht is naar relatief conflictarme corridors. Deze waardering geldt ook voor de uitgevoerde gevoeligheidsanalyse voor verkeer en vervoer.

Door de gekozen aanpak is voldoende duidelijk gemaakt dat de in het ontwerp-POL opgenomen corridor een plausibele inperking van de zoekruimte oplevert. Daarbij maakt de Commissie echter het volgende voorbehoud.

Het MER 1^e fase maakt nog geen keuze tussen een noordelijke of zuidelijke corridor rond Brunssum. Bij beide corridors is mogelijke aantasting van ecologisch waardevolle gebieden aan de orde. De corridors liggen óf in de waardevolle gebieden zelf óf kunnen door de korte afstand negatieve effecten hebben op het waardevolle gebied. Om deze negatieve invloeden te beperken of te voorkomen zullen wellicht ingrijpende maatregelen getroffen moeten worden als verdiepte ligging of ondertunneling. Dit kan er toe leiden dat mogelijke tracés door Brunssum heen toch reële opties blijken te zijn, ofschoon ze in het MER 1e fase als niet reëel worden aangemerkt. De Commissie adviseert dan ook om in het MER 2e fase alternatieven door Brunssum heen alsnog volwaardig uit te werken.

Voor het vaststellen van het uiteindelijke tracé zal het MER 2e fase de basis moeten bieden. In Hoofdstuk 3 zijn de onderwerpen aangegeven, die naar de mening van de Commissie expliciet aandacht dienen te krijgen in het MER 2e fase.

3. AANBEVELINGEN MER 2^E FASE

3.1 Alternatieven in en rond Brunssum (segment C)

In de richtlijnen voor het project Buitenring Parkstad (1e en 2e fase) is als één van de hoofdpunten aangegeven dat per tracédeel gekeken dient te worden naar nulplusalternatieven. Het MER 1e fase beschrijft voor de verschillende segmenten de mogelijke invulling van een nulplusalternatief. Met uitzondering van het Segment C, wordt bij ieder segment aangegeven of een nulplusoptie reëel is en op welke manier bij de uitwerking in fase 1 of 2 rekening wordt gehouden met deze optie. Het nulplusalternatief komt bij de effectbeschrijving en bij de vergelijking van milieueffecten niet terug. Op deze wijze blijft onduidelijk wat de waarde is van deze optie voor segment C.

Zoals reeds gesteld, leiden zowel de noordelijke als de zuidelijke corridor mogelijk tot aantasting van ecologisch waardevolle gebieden¹⁰. Bij beide corridors

¹⁰ Zie ook de inspraakreactie van het Ministerie van LNV (bijlage 4, nr. 5), die aangeeft dat rekening gehouden dient te worden met de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de toepassing van de

is sprake van mogelijke effecten op gebieden met een beschermde status dan wel effecten op beschermde soorten. Dit betreft o.a. natuurgebieden en beken met specifiek ecologische functie (als Rode Beek en Merkelbekerbeek), en beschermde soorten planten en dieren van kalkgraslanden, bron- en kwelmilieus van beken en steilranden (als bronnenbosje Bovenste Hof), heiden met vennen (Brunssummerheide) en veengebied (Breukberg). Of deze effecten mitigeerbaar zijn, is in dit stadium nog niet duidelijk. Wanneer effecten niet te voorkomen zijn dient, gegeven de beschermingsformules, nagegaan te worden of er alternatieven voor handen zijn die géén aantasting geven. Een (nulplus)alternatief door Brunssum heen zal daarbij expliciet aan de orde moeten komen.

Uit het kostenoverzicht voor de alternatieven in segment C (pag. 110) blijkt dat de kosten van een nulplusalternatief door Brunssum heen, afhankelijk van de lengte van ondertunneling, 70 tot 130 miljoen bedragen. De kosten van inpassingvarianten voor de noordelijke en zuidelijke corridor worden begroot op resp. 90 en 100 miljoen gulden. De Commissie sluit niet uit dat bij beide corridors verdergaande maatregelen in de 2^e fase noodzakelijk zullen blijken om negatieve effecten op flora en fauna te voorkomen. Het verschil in de kosten tussen enerzijds de noord- en zuidcorridor en anderzijds een (nulplus)alternatief door Brunssum heen zal hierdoor kleiner worden, waardoor het realiteitsgehalte van het (nulplus)alternatief door Brunssum heen toeneemt¹¹.

- De Commissie adviseert om in het MER 2^e fase het stappenplan op basis van de beschermingsformules zorgvuldig door te lopen.
- De Commissie adviseert om in het MER 2^e fase een (nulplus)alternatief door Brunssum heen, als volwaardig alternatief uit te werken.

3.2 Alternatief tussen Nuth en Brunssum (segment B)

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) voor segment B is in het MER 1^e fase voorlopig omschreven als het alternatief dat ten noorden van Treebeek op enige afstand van de bebouwing ligt. Het beperken van hinder voor de bestaande bebouwing heeft daarin een doorslaggevende rol gespeeld. Hierdoor ontstaat echter wel een ingesloten gebied tussen bebouwing en weg, dat mogelijk leidt tot verdere verstedelijking. Vanuit de wens om effecten op natuur en landschap te beperken, is er ook een meer natuurgerichte invulling van het mma te geven. Daarin dient de weg zo dicht mogelijk tegen de bestaande bebouwing te worden gelegd, waardoor de aantasting van natuur en landschap wordt beperkt.

- De Commissie adviseert om in het MER 2e fase naast een tracé op enige afstand van Treebeek, een tracé dicht tegen de bestaande bebouwing te onderzoeken.

Natuurbeschermingswet. Ook de reactie van de Milieufederatie Limburg (Bijlage 4, nr. 14) gaat in op de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden.

¹¹ Meerdere inspraakreacties, waaronder die van vereniging Zwart (G)een (bijlage 4, nr.11) en die van de Milieufederatie Limburg bepleiten een heroverweging van een uitgewerkt nulplusalternatief door Brunssum heen.

3.3 Overige opmerkingen

Bij haar voorlopige oordeel over het MER 1^e fase heeft de Commissie reeds een aantal opmerkingen en aandachtspunten gegeven, die van belang zijn voor het MER 2^e fase. Met het oog op de volledigheid van dit definitieve advies worden zij hieronder nogmaals gegeven.

- Bij haar voorlopige oordeel over het MER 1^e fase gaf de Commissie aan dat de kwaliteit van het kaartmateriaal in meerdere opzichten onvoldoende was. Zo waren in het MER gebruikte lokale namen niet terug te vinden op een topografische kaart. Zij dringt er op aan om in het MER 2^e fase hieraan nadrukkelijk aandacht te besteden.
- Bij haar voorlopige oordeel over het MER 1^e fase heeft de Commissie reeds geadviseerd om in het MER 2^e fase aandacht te besteden aan eventuele fasering in de realisatie en ingebruikname van de Buitenring en daarbij aan te geven welke fasering vanuit ruimtelijk en milieuperspectief de voorkeur heeft. Daarbij wordt speciale aandacht gevraagd voor de eventuele situatie waarbij een groot deel van de Buitenring is gerealiseerd met uitzondering van het deel langs/door Brunssum. Dit kan namelijk tot grotere milieuproblemen leiden dan zonder realisatie van het grootste deel van de ring.